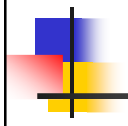

BM 307 Dosya Organizasyonu (File Organization)

Hazırlayan: M.Ali Akcayol
Gazi Üniversitesi
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Konular

- Direct File Organization
  - Progressive Overflow
  - Buckets
  - Linear Quotient
  - Brent's Method
  - Binary Tree

Direct File Organization
Progressive overflow

- Coalesced hashing temel dezavantajı linkler için ek yer gerektirmesidir
- Progressive overflow (linear probing) bir sonraki adres için link kullanmaz
- Progressive overflow yer doluysa bir sonraki adrese bakar
- Tablo dairesel olarak düşünülür ve sondaki adresten sonra başa dönülür
- Başarısız aramada ilk boşluğa kadar bakıldığından performans düşüktür

Direct File Organization
Progressive overflow

Örnek

- 27, 18, 29, 28, 39, 13, 16
- Hash(key) = key **mod** 11

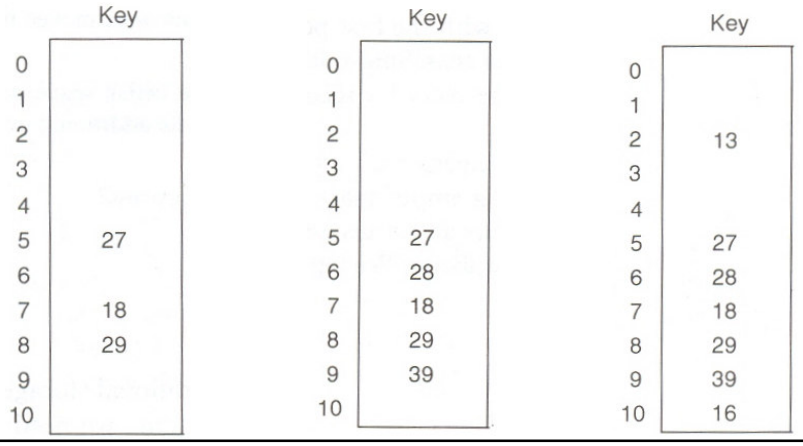

Direct File Organization
Progressive overflow

Değerlendirme

- 16 için 6 probe gerekmektedir. Coalesced hashing 2 probe gerektirmekteydi.
- **Secondary clustering** oluşmaktadır. Farklı home adreslere sahip iki veya daha fazla kaydın aynı probe adresin sırasında olmasıdır.
- En büyük dezavantajı secondary clustering'den dolayı anahtar bilgisine ulaşmak için fazla probe gerektirmesidir.
- Secondary storage access çok yavaş olduğundan çakışma çözümü için pratik bir çözüm değildir.
- Her bir kayıt için ortalama 2.3 probe gerektirir. Bu sayı coalesced hashing'te 1.4 ' tür.

Direct File Organization
Progressive overflow

Değerlendirme

- Sequential search metoduna göre daha iyidir. Bir başlangıç noktası belirler ve başarısız arama için dosya sonuna kadar gitmeye gerek kalmaz ilk boşlukta arama sonlandırılır.
- Silme işleminde silinen elemanın yerine işaretçi **(tombstone)** konulur. 18 anahtarının silindikten sonraki durumu şekilde görülmektedir.
- Insert işlemini hızlandırmak için dosyada bulunan yerler için hafızada bit dizileri oluşturulur.
- Boş bir adres önce primary memory'den bulunur sonra dosyaya ulaşılır.

	Key
0	
1	
2	13
3	
4	
5	27
6	28
7	✦
8	29
9	39
10	16

Direct File Organization
Use of Buckets

- Şimdiye kadar görülen çakışma çözümlerinde bir adrese sadece bir kayıt yazılmaktadır.
- Bir dosya adresine birden fazla kayıt yazılırsa auxilary memory'ye erişim sayısı azaltılır.
- Bir kayıt alanına birden çok kaydın yazılması **bucket** (page, block) olarak adlandırılır.
- Bir bucket içine kayıt edilebilen kayıt sayısı **blocking factor** olarak adlandırlır.
- Blocking factor arttıkça auxilary storage erişim sayısı azalmaktadır ihtiyaç duyulan yer artmaktadır.

Direct File Organization
Use of Buckets

Örnek

- 27, 18, 29, 28, 39, 13, 16
- Hash(key) = key **mod** 11

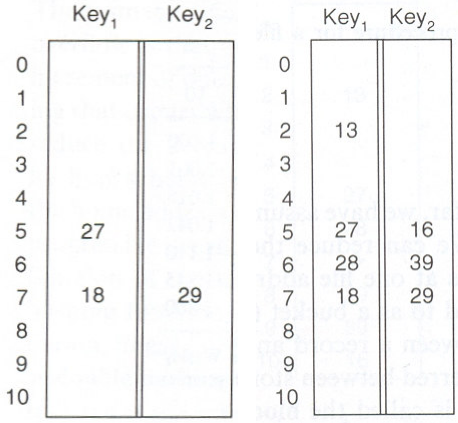

- Ortalama probe sayısı 1.0' dir.
- Progressive overflow'da probe sayısı 2.3'tür.
- Packing factor 7/22= 33% tür, progressive overflow'da 7/11 = 64% idi.

Direct File Organization
Use of Buckets

Karşılaştırma

- Bir bucket birden fazla kayıt için bölünür.
- Her bir kaydın fixed-length olması veya variable-length ise delimiter kullanılması gerekir.
- Bir bucket içindeki kaydı bulmak için geçen süre auxilary memory erişim süresinin yanında çok küçüktür.

TABLE 3.2 MEAN NUMBER OF PROBES FOR SUCCESSFUL LOOKUP, PROGRESSIVE OVERFLOW, VARIOUS BUCKET SIZES

α (in percent)	Blocking factor 1	2	5	10
20	1.125	1.024	1.007	1.000
40	1.333	1.103	1.012	1.001
60	1.750	1.293	1.066	1.015
70	2.167	1.494	1.136	1.042
80	3.000	1.903	1.289	1.110
90	5.500	3.147	1.777	1.345
95	10.500	5.600	2.700	1.800

Source: Knuth, Donald. E., *Sorting and Searching*, © 1973, Addison-Wesley Publishing Company, Inc., Reading, MA, p. 536, Table 4. Reprinted with permission.

Direct File Organization
Linear Quotient

- Çakışma durumunda değişken adres artırımı kullanılır.
- Secondary clustering önlenmesi amaçlanmaktadır.
- Linear quotient metodunda adres artırımı insert edilen anahtar değerine bağlıdır.
- İkinci bir hash fonksiyonu anahtar değerini artırım değerine dönüştürür.
- **Double hashing** metodlarındandır ve H_1 ve H_2 olarak iki hash fonksiyonu kullanılır.

Direct File Organization
Linear Quotient

- Artırım için çok farklı fonksiyonlar kullanılabilir.

  H_2 = Quotient (Key / P) **mod** P

  H_2'= (Key **mod** (P-2)) + 1

  P asal sayı olarak tablo boyutunu göstermektedir.

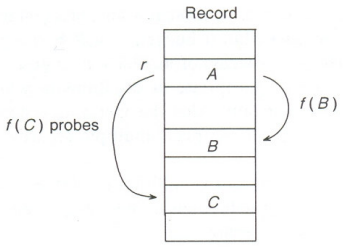

- Linear quotient metodunda synonym'ler aynı probe zincirinde bulunmazlar.
- Dosya boyutunun asal sayı olması döngüyü engeller. (Örnek: 6 boyutundaki bir tabloda, 0, 2, 4 doluysa 0' a gelen yeni kayıt için yer bulunamayabilir.)

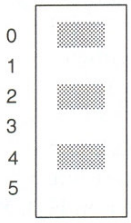

Direct File Organization
Linear Quotient

Örnek

- 27, 18, 29, 28, 39, 13, 16
- H_1(key) = key **mod** 11
- H_2 = Quotient (Key / 11) **mod** 11

	Key	Key	Key
0			
1		39	39
2			13
3			
4			
5	27	27	27
6		28	28
7	18	18	18
8			16
9	29	29	29
10			

Direct File Organization

Linear Quotient

Değerlendirme

- Örnekte 16 anahtarı için 4 probe gerekmektedir. Progressive overflow'da 6 probe gerekmekteydi.
- Erişim için gereken ortalama probe sayısı 13/7 = 1.9, progressive overflow'da bu oran 2.3 ve LISCH coalesced hashing'te ise 1.4 olmuştur.
- Değişken artırım oranı secondary clustering'i önler ve böylece başarılı ve başarısız aramada performans artar.
- Progressive overflow metodunda olduğu gibi linear quotient metodundada daha önce eklenen kayıtların yeri değişmez. Static metottur.

Direct File Organization

Linear Quotient

Değerlendirme (Devam)

- Tabloya 67 anahtarını eklemek istersek home adresi 1 olur ve 39 bulunmaktadır.
- 67 için artırım değeri 6 olur ve sırasıyla 7, 2, 8, ve 3' e bakılır. 3'e yazıldığında toplam 5 probe gerekir.
- 39 olmasaydı sadece 1 probe gerekecekti.
- 39 anahtarı bir sonraki artırım adresine (4) taşınırsa 39 için probe 1 artar ancak 67 için 4 azalır.
- 39 ve 67 için toplam probe sayısı 8 iken yer değiştirmeyle bu sayı 5 olur. Toplam probe sayısı 3 azalır.

	Key
0	
1	39
2	13
3	
4	
5	27
6	28
7	18
8	16
9	29
10	

Direct File Organization
Brent's Method

- Dinamik bir metottur ve daha önce eklenen kayıtların yerini değiştirir.
- Bu metod insert için daha fazla işlem gerektirir. Ancak bir kayıt tabloya bir kez insert edilir çok kez okunur.
- **Primary probe chain,** bir kaydın **insert** veya **retrieval** edilmesi için gereken probe sayısıdır.
- **Secondary probe chain,** bir kaydın kendi primary probe chain'i içinde **move** edilmesi için gereken probe sayısıdır.
- 39 için gereken primary probe chain'deki probe sayısı 3'tür. Home adresinde (6) 28 vardir.
- Amaç toplam probe sayısını minimize etmektir.

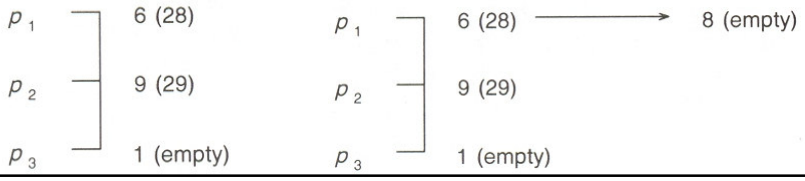

Direct File Organization
Brent's Method

- **Dikey çizgi primary probe chain adreslerini gösterir.**
- **Yatay çizgiler insert edilmek istenen kayın primary chain'inde bulunan kayıtların kendi primary chain'lerini gösterir.**
- **q değerleri insert edilmek istenen kaydın primary probe chain'i içerisindeki artırım oranını göstermektedir.**
- **q_i değerleri ise secondary probe chain'deki artırım oranlarını göstermektedir. q_i değerleri farklı olabilir.**
- **i indisleri primary probe chain'deki probe sayısını ifade eder.**
- **j indisleri taşınacak kaydın ek probe sayısını ifade eder.**
- **Retrieval probe sayısını minimize etmek için (i+j) değerini minimize eden boş adresleri bulmamız gerekmektedir.**
- **s değeri hiç taşıma yapmadan gereken probe sayısı ise (i+j) <s olmalıdır.**
- **Eşitlik durumunda taşıma yapılmadan algoritma sonlandırılır.**

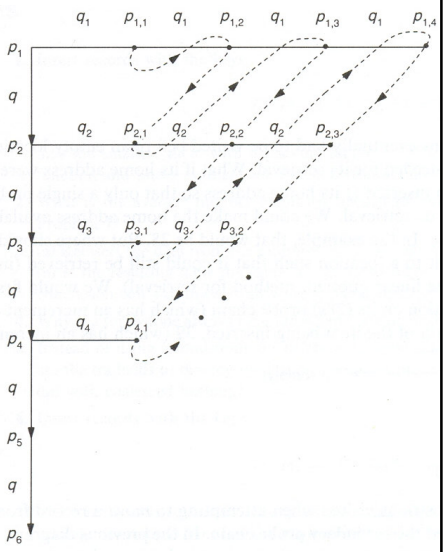

Direct File Organization
Brent's Method

Örnek

- 27, 18, 29, 28, 39, 13, 16
- H_1(key) = key **mod** 11
- H_2 = Quotient (Key / 11) **mod** 11

- Koyu yazılanlar taşındığını göstermektedir.
- 27 taşınarak 16 insert edilmiştir.
- 27 ve 16 için toplam probe sayısı 7'den 5'e inmiştir.
- Ortalama probe sayısı 1.7'dir. Bu değer linear quotient için 1.9, progressive overflow için 2.3 ve LISCH coalesced hashing için 1.4'tür.

	Key	Key	Key
0			**27**
1			
2			13
3			
4			
5	27	27	16
6		39	39
7	18	18	18
8		**28**	**28**
9	29	29	29
10			

Direct File Organization
Brent's Method

- Önceki şemada önce s değeri hesaplanmaktaydı ve daha sonra (i+j) < s şartına bakılmaktaydı.
- Yandaki şekilde ise s değeri hesaplanmadan doğrudan p_1'den başlayan yol takip edilmektedir. İlk bulunan boş yerde algoritma sonlandırılmaktadır.
- Primary chain üzerinde taşıma yapılmadan doğrudan insert işlemi yapılır

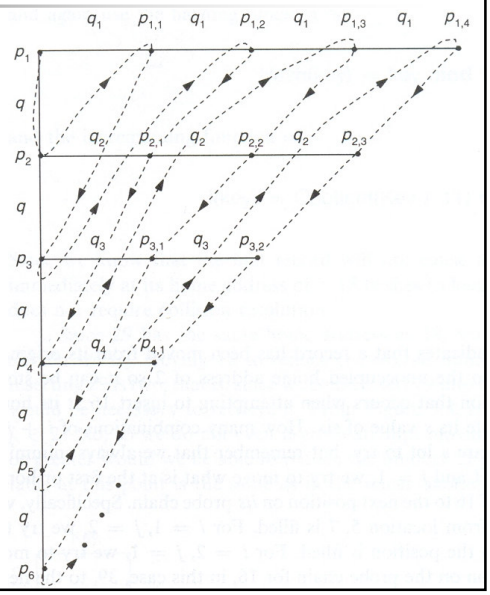

Direct File Organization

Brent's Method

- 16 anahtarının insert edilmesi.
- 27 yer değiştiriyor.

	Key	Key
0		**27**
1		
2	13	13
3		
4		
5	27	16
6	39	39
7	18	18
8	**28**	**28**
9	29	29
10		

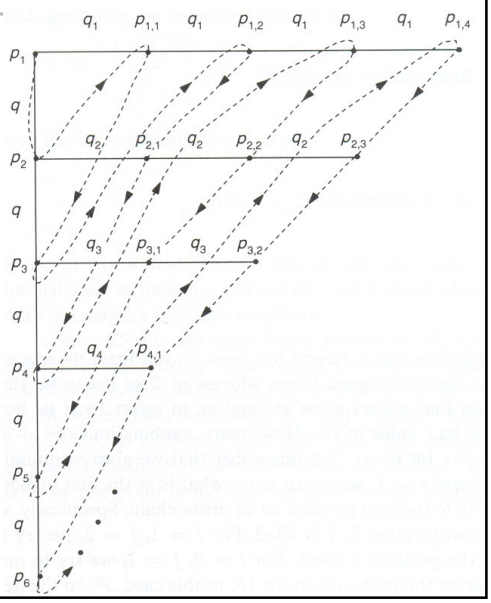

Direct File Organization

Brent's Method

Değerlendirme

- Brent's metodu sadece insert için kullanılır. Retrieval için linear quotient kullanılır.
- Bir kaydın primary probe chain'e insert edilmesi ve diğer kaydın secondary probe chain'de taşınması arasında sürekli işlem yapılır.
- Bir kaydın silinmesi için tombstone kullanılır.

Direct File Organization
Binary Tree

- Alt probe chain'lerdeki birden fazla anahtarın aynı anda taşınması toplam probe sayısını azaltır.
- Brent's metoduna göre daha az retrieval probe gerektirir.
- Bir problemin çözümü için uygun veri yapısının seçilmesinin önemini göstermektedir.
- Bir anahtarın ne zaman taşınması gerektiği ve nereye taşınacağı binary tree kullanılarak belirlenir.
- Bir anahtar için iki farklı işlem yapılabilir. Primary probe chain'de bir sonraki adrese gidilir (**continue**) veya primary probe chain'deki kayıt secondary probe chain'de bir sonraki adrese taşınır (**move**).
- Binary tree'de her node için iki seçim vardır. Sol dallanma continue sağ dallanma ise move işlemi için kullanılır.

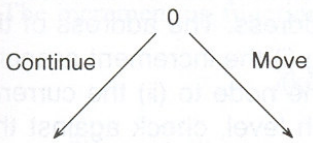

Direct File Organization
Binary Tree

- Binary tree breadth first yaklaşımıyla top-down ve left-to-right şeklinde oluşturulur.
- Binary decision tree sadece insert için kullanılır ve hangi adresin uygun olduğuna karar verir.
- Herbir insert için yeni bir binary tree oluşturulur.
- Boş bir yaprak veya tablonun dolu olması durumlarında algoritma sonlandırılır.
- Brent's metoduna göre daha fazla ön işlem gerektirir.
- Sadece insert için kullanılır, retrieval için linear quotient metodu kullanılır.

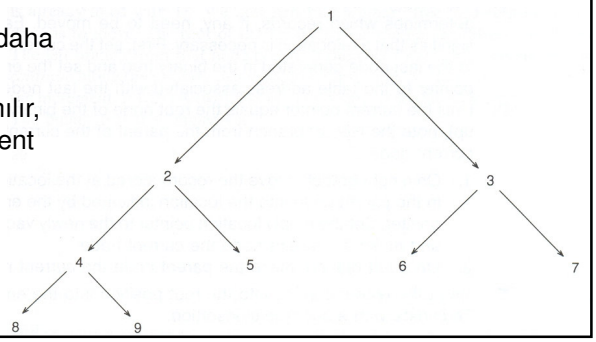

Direct File Organization
Binary Tree

Örnek

- 27, 18, 29, 28, 39, 13, 16 ve ek olarak 41, 17, 19
- Hash(key) = key **mod** 11
- i(key) = Quotient (Key / 11) **mod** 11

- 27 home adresi 5'e insert edilir.
- 18 home adresi 7'ye insert edilir.
- 29 home adresi 7'ye gelir ancak 18 ile çakışır. Yandaki şekildeki binary tree oluşturulur.
- Binary tree için root 29'un home adresidir (7).
- 7'den sonraki her sola dallanma 29 için primary probe chain'i gösterir. Soldaki node değeri i(29) = 2 olarak elde edilir. Yeni adres 7+2=9'dur ve boş olduğu için 29 insert edilir.
- Şekilde altı çizgili node root node, koyu yazılanlar adresleri ve parantez içindekiler ise anahtarları göstermektedir.

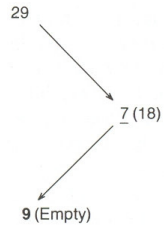

	Key
0	
1	
2	
3	
4	
5	27
6	
7	18
8	
9	29
10	

Direct File Organization
Binary Tree

Örnek (Devam)

- 28 home adresi 6'ya insert edilir.
- 39 home adresi 6 dolu olduğu için binary tree oluşturulur. 6'dan sonraki adres 9 doludur. 6 adresindeki 28 için sonraki adres 8 boştur.
- 6'daki 28, 8'e taşınır ve 39 kendi home adresi olan 6'ya insert edilir.
- Koyu yazılanlar taşınan kayıtları göstermektedir.
- 13 home adresi 2'ye insert edilir.

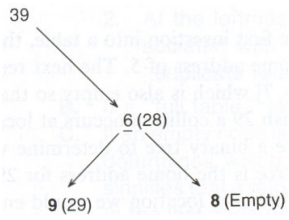

	Key
0	
1	
2	
3	
4	
5	27
6	39
7	18
8	**28**
9	29
10	

Direct File Organization

Binary Tree

Örnek (Devam)

- 16 home adresi 5 dolu olduğu için binary tree oluşturulur.
- Oluşturulan ağaçta 39 bir sonraki primary chain adresine taşınır ve 16 primary chain'deki 6 adresine insert edilir.

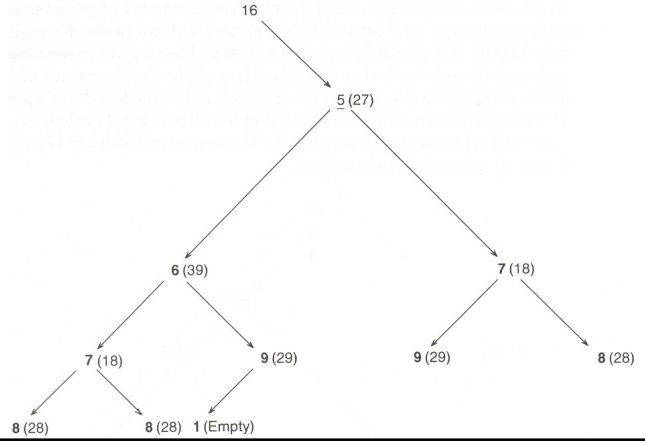

	Key
0	
1	**39**
2	13
3	
4	
5	27
6	16
7	18
8	**28**
9	29
10	

Direct File Organization

Binary Tree

Örnek (Devam)

- Şu ana kadar standart kayıt seti insert edildi.
- Ortalama retrival için probe sayısı 1.7'dir. Bu oran LISCH coalesced hashing için 1.4 ve Brent's metodu için 1.7'dir.
- Ek kayıtları insert edelim. 41 home adresi 8 doludur ve bir sonraki primary chain adresi olan 0' insert edilir.
- Bir sonraki kayıt 17 home adresi 6 doludur ve binary tree oluşturulur.

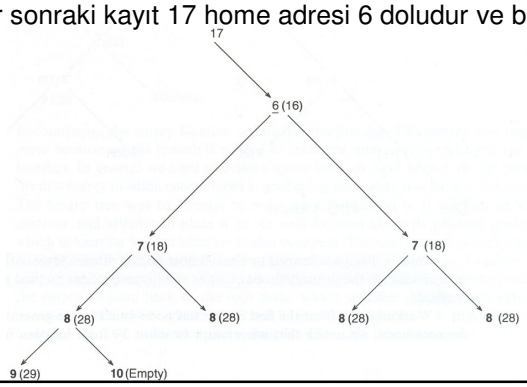

	Key
0	41
1	**39**
2	13
3	
4	
5	27
6	16
7	18
8	17
9	29
10	**28**

Direct File Organization

Binary Tree

Örnek (Devam)

- Son kayıt 19 home adresi 8 doludur ve binary tree oluşturulur.
- 41 anahtarı 0'dan 3'taşınır, 29 anahtarı 9'dan 0'a taşınır ve 19 anahtarı 9'a insert edilir.

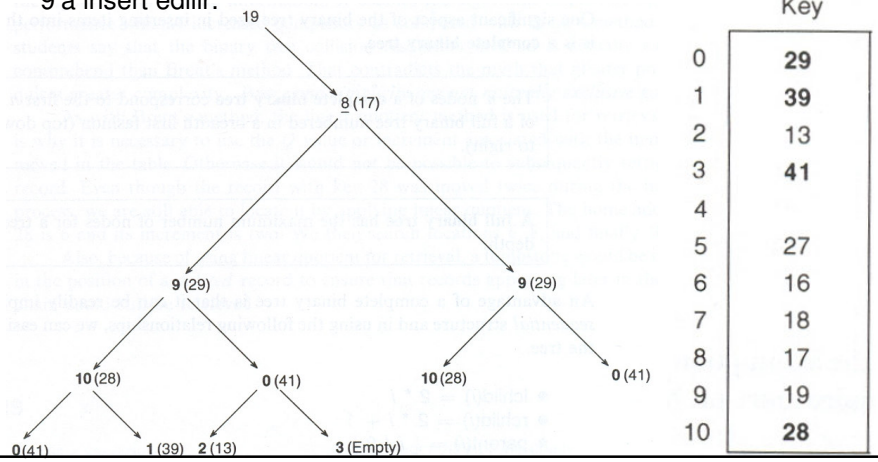

	Key
0	**29**
1	**39**
2	13
3	**41**
4	
5	27
6	16
7	18
8	17
9	19
10	**28**

Direct File Organization

Binary Tree

Implementation

- Oluşturulan ağaç **Complete Binary Tree**'dir. İlk n node **Full Binary Tree**'deki ilk n node'dur.
- Full Binary Tree yüksekliğine göre maksimum node sahiptir.
- Complete binary tree'deki her node için
  - lchild (i) = 2 * i
  - rchild (i) = 2 * i + 1
  - parent (i) = floor (i / 2)
- Oluşturulan ağacın derinliği $O(\log_2 n + c)$ ile ifade edilir. n tablodaki giriş sayısını gösterir c ise 1 veya 2 olarak alınır.
- Tablonun dolu olduğu oluşturulan ağacın derinliğinin $\log_2 n + 2$ değerinden büyük olmasıyla anlaşılır.

Direct File Organization

Binary Tree

Değerlendirme

- Brent's metoduna göre anlaşılması daha kolaydır.
- Brent's metodunda olduğu gibi sadece insert için kullanılır ve retrieval için liner quotient kullanılır.
- Kayıt silmede diğer metodlarda olduğu gibi tombstone kullanılır.
- Birden fazla kaydı aynı anda taşıyabilir.

Direct File Organization

Haftalık Ödev

1000 tane rastgele değere sahip anahtar için Binary Tree ile insert işlemini gerçekleştiren bir programı C#.NET ile gerçekleştiriniz. Ortalama retrieval probe sayılarını hesaplayınız.